

PATVIRTINTA
Kupiškio Lauryno Stuokos-
Gucevičiaus gimnazijos
direktoriaus 2015 m. gruodžio 27 d.
įsakymu Nr. 1-177
(Kupiškio Lauryno Stuokos-
Gucevičiaus gimnazijos
direktoriaus 2022 m. gruodžio 23 d.
įsakymo Nr. 1-131 redakcija)

KUPIŠKIO LAURYNOS STUOKOS-GUCEVIČIAUS GIMNAZIJOS ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kupiškio Lauryno Stuokos-Gucevičiaus gimnazijos švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja gimnazijos darbuotojų: mokytojų, klasės vadovų pagalbos mokiniui specialistų, administracijos veiklą, susijusią su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžiančių didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

2. Aprašas nustato pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, rūšis, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimą.

3. Švietimo pagalbos tikslas – padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi gimnazijoje, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui gimnazijoje.

4. Šis Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 (Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugpjūčio 4 d. įsakymo Nr. V-1134 redakcija), Psichologinės pagalbos švietimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-663 (Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2020 m. rugpjūčio 4 d. įsakymo Nr. V-1133 redakcija), Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. V-1584 redakcija), kitais švietimo ir mokslo ministro įsakymais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, mokytojų, klasių vadovų bei pagalbos mokiniui specialistų pareigybių aprašymais.

5. Apraše vartojamos pagrindinės sąvokos:

5.1. **Pagalba** švietimą reglamentuojančiuose dokumentuose suprantama kaip specialistų, mokyklos darbuotojų vykdoma veikla, susijusi su mokinių socialinių bei pedagoginių poreikių tenkinimu, leidžianti didinti vaiko ugdymo(si) kokybę, padidinanti švietimo veiksmingumą.

5.2. **Švietimo pagalba** – specialistų teikiama pagalba mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir švietimo teikėjams, leidžianti padidinti švietimo veiksmingumą.

5.3. **Informacinė pagalba** – priemonių visuma, kuri garantuoja nuolatinę ir prieinamą informaciją apie reikiamo išsilavinimo ir kvalifikacijos įgijimo galimybes.

5.4. **Mokymosi pagalba** – mokytojų teikiama pagalba, kuri integruojama į mokymo(si) procesą. Pagalbą mokiniui pirmiausia suteikia jį mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) užduotis, metodus ir kt.

5.5. **Psichologinė pagalba** – mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, psichologinės pagalbos teikėjams bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais juos konsultuojant.

5.6. **Socialinė pagalba** – tai siekimas padėti vaikams geriau adaptuotis visuomenėje, bendruomenėje, švietimo ar globos įstaigoje, kitose socialinėse įstaigose, vykdančiose ugdymo funkcijas, racionaliau išnaudoti visas teikiamas galimybes lavintis, mokytis ir augti savarankiškais piliečiais.

5.7. **Socialinė pedagoginė pagalba** – mokyklos darbuotojų (socialinių pedagogų, klasės auklėtojų, mokytojų ir administracijos) veikla, susijusi su mokinių socialinių ir pedagoginių poreikių tenkinimu, skirta vaikų auklėjimo ir socialinėms problemoms spręsti.

5.8. **Specialioji pedagoginė pagalba** – pedagoginių priemonių sistema, padedanti užtikrinti veiksmingą specialiųjų poreikių turinčių asmenų ugdymą.

5.9. **Sveikatos priežiūros specialisto teikiama pagalba** – pagalba mokiniui saugojant ir stiprinant sveikatą, atliekant pirminę sveikatos priežiūrą, konsultuojant mokytojus, mokinius ir jų tėvus. Sveikatingumo veiklos metodinės konsultacijos mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams). Asmens higienos įgūdžių ugdymas ir kontrolė, dalyvavimas rengiant ir įgyvendinant sveikatingumo programas. Priemonių, užtikrinančių traumų ir nelaimingų atsitikimų prevenciją mokykloje, organizavimas.

II. PAGALBOS TEIKIMO UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

6. Švietimo pagalbos teikimo uždaviniai:

6.1. užtikrinti mokinių saugumą gimnazijoje;

6.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti gimnazijos ar vengia tai daryti;

6.3. užtikrinti mokinių mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;

6.4. kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti vaikams ir jaunimui pasirinkti ugdymo(si) programą bei pasirengimo profesijai įstaigą pagal jų galias;

6.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(-si);

6.6. teikti reikalingą psichologinę, socialinę, pedagoginę pagalbą.

7. Švietimo pagalbos teikimo principai:

7.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

7.2. visuotinumas – pagalba teikiama visiems gimnazijos mokiniams, kuriems jos reikia;

7.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo pagalbos mokiniui teikimo formomis;

7.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

7.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;

7.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

8. Švietimo pagalbos gavėjai: gimnazijos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai.

9. Švietimo pagalbos teikėjai: klasių vadovai, mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai, sveikatos priežiūros specialistas, karjeros specialistas, gimnazijos administracija.

10. Švietimo pagalbos formos:

10.1. Individualus darbas su mokiniu:

10.1.1. turinčiu specialiųjų ugdymosi poreikių;

10.1.2. mokomu namuose;

10.1.3. besimokančiu pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą (iškilus mokymosi sunkumams);

10.1.4. darbas su gabiais mokiniais;

10.1.5. darbas su mokiniais padedant planuoti studijas, karjerą;

10.1.6. iškilus individualioms problemoms.

10.2. Darbas su klase ar grupe:

- 10.2.1. ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas;
- 10.2.2. konsultacijos;
- 10.2.3. psichologiniai tyrimai;
- 10.2.4. karjeros planavimo informacijos sklaida;
- 10.2.5. sveikatinimo veiklų vykdymas.
- 10.3. Darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą:
  - 10.3.1. pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(-si) procesui;
  - 10.3.2. pagalba pasirenkant būsimą profesiją;
  - 10.3.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) ir gimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas.
- 10.4. Darbas su gimnazijos bendruomene:
  - 10.4.1. saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas;
  - 10.4.2. savivaldos aktyvinimas.
- 10.5. Darbas su socialiniais partneriais (Valstybinė vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Panevėžio apskrities vaiko teisių apsaugos skyriumi (VTAĮT), Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyba (ŠPT), Kupiškio r. pirminės sveikatos priežiūros centru, Kupiškio klinika „Medicinos namai“, Kupiškio Jaunimo centru, Panevėžio apskrities Kupiškio r. policijos komisariatu, Panevėžio apygardos probacijos tarnyba, Kupiškio etnografijos muziejumi, Kupiškio kultūros centru) siekiant užtikrinti pagalbą veiksmingumą.
- 11. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:
  - 11.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų/rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save ar pasirinkti profesiją);
  - 11.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių tiek mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui;
  - 11.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas — ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžiai;
  - 11.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;
  - 11.5. nusikalstamumo, gimnazijos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;
  - 11.6. pagalbos komandos telkimas gimnazijoje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

- 12. Klasių vadovai ir mokytojai teikia pagalbą savo klasės mokiniams:**
  - 12.1. rūpinasi mokinių asmenybės ugdymu(-si) bei branda;
  - 12.2. siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;
  - 12.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;
  - 12.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;
  - 12.5. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;
  - 12.6. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie išylančias problemas;
  - 12.7. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas;
  - 12.8. mokytojai stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus (pastebi, kad mokiniui nesiseka pasiekti bendrosiose programose numatytų konkretaus dalyko pasiekimų, po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo, po ligos ir kt.);
  - 12.9. esant būtinybei informuoja klasės vadovą, mokinio tėvus;
  - 12.10. mokymosi pagalba integruojama į ugdymo procesą. Mokytojas pritaiko mokymo (si) užduotis, metodus ir kt.

12.11. mokytojai teikia individualią pagalbą per pamoką, po pamokų pagal grafiką arba kitu su mokiniu suderintu laiku;

12.12. mokytojai informuoja gimnazijos švietimo pagalbos specialistus, mokinio tėvus, kartu tariausi dėl pagalbos (jeigu suteikta pagalba neefektyvi);

12.13. organizuoja papildomas konsultacijas IV gimnazijos klasių mokiniams rengiantis brandos egzaminams;

12.14. teikia pagalbą ruošiantis olimpiadoms ir konkursams;

12.15. konsultuoja mokinius jiems renkantis individualų ugdymo planą, brandos egzaminus;

12.16. siūlo dalykų pasirenkamuosius modulius, padedančius įtvirtinti žinias.

13. Pagalbos mokiniui specialistų (socialinis pedagogas, psichologas) teikiama pagalba:

13.1. Psichologinė pagalba – mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuojant, gabių mokinių įvertinimas, mokinių ir jų tėvų konsultavimas profesijos pasirinkimo klausimais. Psichologinė pagalba teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai, prašo Vaiko teisių apsaugos tarnyba, jeigu tėvai nesirūpina vaiku.

13.2. Socialinė pedagoginė pagalba, padedant mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą gimnazijoje, teikiama mokiniui, tėvams ar teisėtiems vaiko atstovams, mokytojams ir kitiems gimnazijoje dirbantiems specialistams:

13.2.1. problemų, susijusių su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo) vertinimas ir sprendimas;

13.2.2. darbas su mokiniiais, priklausomais nuo alkoholio, narkotinių medžiagų, patiriančiais seksualinį ar fizinį išnaudojimą;

13.2.3. pagalba tėvams ar teisėtiems mokinio atstovams ugdant savo vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

13.2.4. bendradarbiavimas su klasių vadovais, kitais pedagogais, specialistais, gimnazijos administracija, sprendžiant mokinių socialines pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;

13.2.5. bendradarbiavimas su klasių vadovais rūpinantis mokinių socialinių įgūdžių ugdymu.

13.3. Pedagoginė psichologinė pagalba teikiama, kai ją skiria gimnazijos Vaiko gerovės komisija ar ŠPT, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu. Pedagoginės psichologinės pagalbos paskirtis – didinti specialiųjų poreikių mokinių ugdymo(-si) pagalbos veiksmingumą:

13.3.1. pedagoginė psichologinė pagalba vykdoma, kai gimnazijos direktorius patvirtina Vaiko gerovės komisijos pateiktą švietimo pagalbos gavėjų sąrašą, suderintą su ŠPT.

14. Sveikatos priežiūros specialistas dirba bendradarbiaudamas su gimnazijos bendruomene, kitais sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pedagoginės pagalbos ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:

14.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) bei kaupia metodinę ir informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

14.2. inicijuoja ir dalyvauja gimnazijos sveikatinimo projektų (programų) rengime bei juos įgyvendinant;

14.3. teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

14.4. dalyvauja gimnazijos darbo grupėse, sprendžiančiose mokinių psichologines, adaptacijos ir socialines problemas.

15. Gimnazijos Vaiko gerovės komisija:

15.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;

15.2. organizuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

16. Karjeros specialistas:

16.1. teikia sistemingas, kokybiškas ir inovatyvias ugdymo karjerai konsultacijas mokiniams;

16.2. organizuoja netradicinio ugdymo dienas bei kitus renginius;

16.3. konsultuoja ugdymo karjerai klausimais mokytojus, mokinių tėvus (globėjus/rūpintojus).

17. Bibliotekininkas:

17.1. tenkina informacinius mokinių poreikius;

17.2. organizuoja informacijos sklaidą gimnazijos stenduose, tinklalapyje.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Aprašo keitimus ir papildymus gali inicijuoti gimnazijos bendruomenė. Aprašo keitimai ir papildymai tvirtinami direktoriaus įsakymu.

19. Su Aprašo nuostatomis klasių vadovai supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

20. Aprašas skelbiamas gimnazijos internetinėje svetainėje.

Parengė
Socialinė pedagogė

Audronė Matuzevičienė
2022-12-19

PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKA

